

The Skills of Educational Administrators in the 21st Century with the Effectiveness of School Administration under Udon-Thani Provincial Administrative Organization

Uraiporn Srijumpon^{1*}

¹Pitchayabundit College, Thailand

*Corresponding author: sriuraiporn2523@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the skill level of school administrators in the 21st century that affects the effectiveness of school administration. 2) to study the relationship between the skills of school administrators in the 21st century that affect the effectiveness of school administration. The sample groups were the sample group includes 127 administrators and teachers in schools under the Udon - Thani Provincial Administrative Organization, Udon - Thani Province, academic year 2023. Setting the sample size by the tables of Krejcie & Morgan. The research instrument was a 5 rating-scale questionnaire with a confidence factor of .975. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, simple correlation analysis. The research results were found that: 1) The skills of educational administrators in the 21st century of schools under Udon -Thani Provincial Administrative Organization. Overall, it is at a high level. 2) School administration effectiveness of schools under Udon - Thani Provincial Administrative Organization. Overall, it is at a high level. 3) The skills of school administrators in the 21st century and the overall effectiveness of school administration under Udon - Thani Provincial Administrative Organization have a high positive relationship. Statistically significant at the .01 level.

Keywords: School Administrator Skills, 21st Century, Effectiveness, School Administrator

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

อุไรภรณ์ ศรีจุมพล^{1*}

¹วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ประเทศไทย

*Corresponding author: sriuraiporn2523@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 127 คน ประกอบไปด้วยผู้บริหาร และข้าราชการครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .974 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี มีประสิทธิผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21, ประสิทธิผล, ผู้บริหารสถานศึกษา

© 2022 JISSD: Journal of Integration Social Sciences and Development

บทนำ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศได้มีบทบาทที่สำคัญต่อชีวิต และสังคมของมนุษย์ เทคโนโลยีสารสนเทศได้สร้างการเปลี่ยนแปลงและโอกาสให้แก่องค์กร เช่น เปลี่ยนโครงสร้าง ความสัมพันธ์และการแข่งขันในอุตสาหกรรม ปรับโครงสร้างการดำเนินงานขององค์กร เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและบริการ เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศก่อให้เกิดรูปแบบใหม่ในการติดต่อสื่อสาร และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทำให้มีการพัฒนาและกระจายตัวของภูมิปัญญา เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ ให้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสิ้นเปลืองน้อยที่สุด โดยจะต้องมีการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ ทั้งการพัฒนาหรือสร้างองค์ความรู้ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาผสมผสานร่วมกับจุดแข็งในสังคมไทย อาทิ สร้างความเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ มีการบริหารจัดการสิทธิ และสิทธิบัตร และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรมกับชุมชนตามแนวคิดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เช่นเดียวกันกับการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เนื่องจากการศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในห้องเรียน หรือไม่ได้อยู่ในโรงเรียน แต่เป็นการเรียนรู้ ตลอดชีวิตที่ทุกคนมีโอกาสเรียนรู้ มีทุกเรื่องทั้งที่เป็นความรู้วิชาการทั่วไป ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย ได้ในทุกที่ทุกเวลาและทุกโอกาส การที่จะให้ทุกคนได้ เรียนรู้อย่างมีคุณภาพนั้น เทคโนโลยีจึงเป็นปัจจัยสำคัญเป็นอย่างมาก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560).

การศึกษาในปัจจุบันเป็นการศึกษาที่ต้องอาศัยเทคโนโลยี เข้ามาช่วยเพื่อทำให้โลกก้าวเข้าสู่โลกดิจิทัลอันส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการทุกด้าน การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ ความเคลื่อนไหวในการปฏิรูปการศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้พร้อมที่จะรับเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมและสามารถดำรงชีวิตใน

ยุคดิจิทัลได้อย่างมีความสุข เทคโนโลยีเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาในยุคปัจจุบัน หากมีการ วางแผนในการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้การบริหารงานโรงเรียนเป็นระบบ สะดวก รวดเร็ว และมีความ น่าเชื่อถือในการนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน ประเทศไทยอยู่ในยุคการปฏิรูปการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2016) ในการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศไทยในยุคดิจิทัล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 มาตรา 63 ถึง 69 (2) ได้ระบุไว้เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และความสัมพันธ์กับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาโดย นอกจากนี้ในแผนแม่บทการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล พ.ศ. 2561-2564 ยังได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ ดังนี้ “สู่เศรษฐกิจดิจิทัลที่มีพลวัต บนฐานของสังคมที่รู้จักคิด รู้เท่าทัน และกำลังคนที่สามารถปรับตัวและสร้างโอกาสจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล” และได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากำลังคนสู่ยุคดิจิทัล เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังคนดิจิทัล ทักษะดิจิทัล เบื้องต้น โดยเริ่มจากการพัฒนาทักษะการคิดเชิงตรรกะ (Computational Thinking) การเขียนโปรแกรม (Coding) และการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ดิจิทัลการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ทักษะดิจิทัล ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษากำหนดให้มีการพัฒนาเด็กตั้งแต่ประณวัยให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่ดี สมวัยทุกด้าน โดยใช้การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

การบริหารการศึกษาในยุคปัจจุบันนั้นจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ เพื่อบริหารจัดการการศึกษาในรูปแบบใหม่ จึงต้องอาศัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเข้ามาบริหารจัดการการศึกษาในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้กำหนดว่าปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนาระบบงานราชการ 4.0 จะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยอย่างน้อย 3 ประการ ดังต่อไปนี้ 1. การสานพลังระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม (Collaboration) เป็นการยกระดับการทำงานจากการประสานงานกันหรือทำงานด้วยกันไปสู่การร่วมมือกัน เป็นการบริหารกิจการบ้านเมืองในรูปแบบประชาธิปไตย 2. การสร้างนวัตกรรม (Innovation) เป็นการคิดค้นและหาวิธีการ หรือศึกษาเรื่องใหม่ๆ เพื่อให้เกิดผลกระทบใหญ่ต่อการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและ 3. การปรับเข้าสู่ความเป็นดิจิทัล (Digitization) เป็นการผสมผสานการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลผ่านระบบคลาวด์ (Cloud) อุปกรณ์สมาร์ทโฟน และเครื่อง มือที่ใช้ในการทำงานร่วมกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ในทุกเวลา ทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์และทุกช่องทางได้อย่างปลอดภัย และประหยัด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความสามารถของผู้บริหาร ในการใช้ความรู้ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญในการจูงใจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน ผู้บริหารจะเป็นบุคคลหลักที่จะต้องรับผิดชอบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาและความสำเร็จที่เกิดขึ้นขึ้นอยู่กับคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาจากความสำเร็จดังกล่าว จะเห็นได้ว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญต่อประสิทธิผลการบริหารเป็นอย่างมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เพื่อเป็นข้อมูลแนวทางพัฒนาการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาทักษะทางการบริหารของ ผู้บริหารอันจะส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือจากสาธารณชนมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และข้าราชการครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 190 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และข้าราชการครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน จำนวน 127 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - List) ได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert, 1967)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสารหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้

3.2 กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อกำหนดขอบเขตคำถาม

3.3 สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวความคิดในการวิจัย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยประเมินความสอดคล้อง (IOC) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ทดลองใช้แบบสอบถามวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 แล้วนำไปใช้จริง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี จำนวน 127 คน เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามโดยส่งแบบสอบถามทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี กำหนดวันส่งคืนตามที่อยู่ที่กำหนดให้

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้โปรแกรม google form ในรูปแบบ คิว อาร์ โค้ด ให้กับกลุ่มตัวอย่างทาง Line จำนวน 127 ฉบับ โดยขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือตอบกลับภายใน 5 วันหลังจากได้รับข้อความ

4.3 เมื่อครบกำหนด เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับมา เพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์หาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำมาแปลผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยนำตัวแปรต้นทุกตัวที่ต้องการวิเคราะห์มาจับคู่กับตัวแปรตามทีละคู่โดยการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้าน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ระดับทักษะของผู้บริหาร			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ทักษะด้านการสื่อสาร	4.21	.51	มาก	5
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.26	.60	มาก	2
3. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	4.24	.57	มาก	4
4. ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	4.24	.55	มาก	3
5. ทักษะด้านความร่วมมือ และการทำงานเป็นทีม	4.33	.55	มาก	1
รวม	4.25	.510	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือทักษะด้านความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.26$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก คือทักษะด้านการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.21$)

1.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี แสดงไว้ในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน		ระดับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1	ด้านความสามารถในการปรับตัว	4.33	0.52	มาก	2
2	ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.35	0.55	มาก	1
3	ด้านความสามารถในการบูรณาการ	4.28	0.51	มาก	4
4	ด้านความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของตน	4.29	0.54	มาก	3
รวม		4.31	0.49	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ที่มีประสิทธิผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการปรับตัว ($\bar{X} = 4.32$) ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการบูรณาการ ($\bar{X} = 4.27$)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	TOTAL _Y
ทักษะด้านการสื่อสาร (X ₁)	0.672**	0.652**	0.687**	0.690**	0.731**
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X ₂)	0.654**	0.609**	0.678**	0.664**	0.704**
ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (X ₃)	0.711**	0.655**	0.664**	0.716**	0.743**
ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล (X ₄)	0.709**	0.687**	0.751**	0.726**	0.777**
ทักษะด้านความร่วมมือ และการทำงานเป็นทีม (X ₅)	0.784**	0.760**	0.703**	0.765**	0.815**
TOTAL _X	0.775**	0.738**	0.764**	0.781**	0.827**

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = 0.827^{**}$) เป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับสูงคือด้านทักษะด้านความร่วมมือ

และการทำงานเป็นทีม (X_5) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสูงสุดเท่ากับ (0.815^{**}) รองลงมาอยู่ในระดับสูง คือ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล (X_4) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสูงสุดเท่ากับ (0.777^{**}) และอยู่ในระดับสูง คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_2) ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนต่ำสุดเท่ากับ (0.704^{**}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ยอมรับและเข้าใจธรรมชาติของการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไปตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง กรุงขาลี (2561) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านการตัดสินใจ ผลสัมฤทธิ์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรินทร์ จันทโร และมัทนา วังนอมศักดิ์ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านเทคนิค ทักษะการบริหารเวลา ทักษะการตัดสินใจและทักษะการวินิจัย

ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีประสบการณ์การทำงาน และมีความรู้ความสามารถในทักษะด้านต่างๆ หลากหลายจะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียน การที่ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำเป็นศูนย์รวมในการจัดการศึกษา ทำให้ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจ เป็นผลทำให้การดำเนินการของสถานศึกษามีประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรา หาญรักษ์ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีสถานภาพตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารและประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันโดยรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร และประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันโดยรวมมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนครพนม โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรพงษ์ อัยวงศ์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และ

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำเป็นศูนย์รวมการจัดการศึกษาทำให้ ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจเป็นผลทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภารดี อนันต์นาวิ (2665) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบด้วย 1) ความร่วมมือ การเรียนรู้ร่วมกัน พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม 2) ความรู้ดิจิทัล 3) วิสัยทัศน์ดิจิทัล 4) ทักษะการสื่อสาร และ 5) การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลแก่บุคลากร ที่สอดคล้องกับบริบทขององค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรและสามารถอยู่รอดได้ในยุคดิจิทัล เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร ผู้เรียน บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รับการยอมรับจากผู้ปกครอง องค์กร ชุมชนและสังคม ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพงษ์ ปรีชานนท์ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน 3) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ทักษะด้านความร่วมมือ และการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือรองลงมา คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านการสื่อสาร

ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการปรับตัว และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการบูรณาการ

ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = 0.827^{**}$) เป็นไปตามสมมุติฐาน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับสูงคือด้านทักษะด้านความร่วมมือ และการทำงานเป็นทีม (X_5) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสูงสุดเท่ากับ (0.815^{**}) รองลงมาอยู่ในระดับสูง คือทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล (X_4) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนสูงสุดเท่ากับ (0.777^{**}) และอยู่ในระดับสูง คือทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_2) ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนต่ำสุดเท่ากับ (0.704^{**}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ด้านที่ต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านการสื่อสาร ในหัวข้อผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีการในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความคิด ความคิดเห็น ความรู้สึก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษาควรนำผลการวิจัยนี้ เป็นกรอบ

ในการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร ทั้งทักษะการพูด และการเขียน สำหรับงานทั่วไป และงานพระราชพิธี เพื่อให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพต่อไป

1.2. จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความสามารถในการบูรณาการ ในหัวข้อที่หน่วยงานภายนอกสถานศึกษา เช่น ชุมชน ภูมิปัญญา ภาคเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเชิญชวน ชุมชน ภูมิปัญญาภาคเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ ให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา
- 2.2 ควรศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน
- 2.3 ควรศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพงษ์ ปรีชานนทกุล. (2563). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- ภารดี อนันต์ธานี. (2665). ผู้บริหารสถานศึกษา: ภาพผู้นำดิจิทัล. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 11(2), 1-12.
- วัชรพงษ์ อ้อยวงศ์. (2561). สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- วัชรินทร์ จันทโร และมัทนา วังนอมศักดิ์. (2562). ทักษะการบริหารกับผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล, 6(2), 86-94.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อิสรา หาญรักษ์. (2563). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดนครพนม. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- Adegbe mile, O. (2011). Principals' competency needs for effective schools' administration in Nigeria. Journal of Education and practice, 2(4), 15-23.

